

Nevezetesebb szerzemények: egy 135 dbból álló gyűjtemény a Klobusiczky család leveles ládájából, mely leginkább II. Rákóczi Ferencz korára vonatkozik és hasonló forrású korábbi szerzeményeinket egészíti ki; továbbá Ferencz Károly főherczegnek a horvátországi események tárgyában 1848 junius 30-ikán József nádorhoz intézett irata.

A családi letétemények sorozata a korongi Lippich család levéltárával gyarapodott, mely 1 db. XIII., 15 db. XIV., 32 db. XV., 8 db. XVI. sz. mohácsi vész előtti, 13 db. XVI. sz. mohácsi vész utáni, 19 db. XVII. századi iratok (köztük Lippich István-nak 1608-ban II. Mátyástól nyert czímeres levele), 2 db. XVIII., 5 db. XIX. századi iratot és 2 genealogiai táblázatot tartalmaz. Ez az 52-dik családi levéltár, mely letéteményezés útján a Magyar Nemzeti Múzeumba került. Ezenkívül gróf Berényi János a karancsberényi gróf Berényi család levéltárának kiegészítéseül 1 db. XVI., 13 db. XVII., 103 db. XVIII., 258 db. XIX. sz. iratot és 67 db. genealogiai táblát adott át örök letéteményül.

A lefolyt évnegyedben 31. kutató 4369 db. oklevelet használt, kikölcsondított 12 db. tértívegyre 175 db. oklevél és 1 db. vízfestmény.

A folyó ügyek elintézésén s az új szerzemények, köztük a Lippich család levéltárának és a gróf Berényi levéltár szaporulatának feldolgozásán kívül folytattatott a Melczér, Tallián és Tihanyi levéltárak rendezése, a Tunyogi gyűjtemény revidiálása; a Lippich család levéltára regesztáztatott, s a Szent-Ivány család levéltáráról 1796-ig készültek regesták.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA 1900-BAN.

Heller Ágost a Magyar Tud. Akadémia főkönyvtárnoka a könyvtári bizottság 1901 február 13-ikán tartott ülésén a következő jelentést terjesztette. elő a könyvtár 1900. évi állapotáról:

Az alatt a hat év alatt, hogy az Akadémia könyvtára vezetésem alatt áll, hazánknak e tekintélyes könyvgyűjteménye mind szaporodása, mind szervezése tekintetében, nagy haladásokat tett.

Még hat évvel ezelőtt a könyvtár katalógusa nagyon is hiányos volt. Nagy osztályok, mint p. o. a theologiai, a keleti és a szláv irodalmi osztályok teljesen rendezés és lajstromozás nélkül szükölködtek.

Az Akadémiának a Trattner-féle házból való átköltözésekor az elkészült Akadémia-palotába, rendezetlen, hatalmas könyvhalmaz keletkezett, mely az udvari könyvteremben részben földön hevert.

Lassanként eltűnt ez a könyvtömeg is, midőn osztályok szerint elrendezve, illető helyére jutott.

Eppen most készült el a könyvtár udvari része számára rendelt nagy szekrény, mely számos könyv befogadására alkalmas.

A könyvtárnak nagy hátrányára szolgált, hogy udvari része világitás nélkül volt. Ekképen a theologiai, matematikai, chemiai osztály, valamint számos más osztály is az esti órákban teljesen hozzáférhetetlen volt.

Mult év tavaszán lehetséges volt e nagy hiányon segíteni, az elektromos vezetéknek a könyvtár minden helyiségére való kiterjesztésével.

*

A rendezett tudományszakok száma 53; ezek 62,238 munkát tartalmaznak a következő kimutatás szerint:

Bibliografia 1167, Encyclopaedia 142. Filosofia 1430, Mythologia 118, Theologia 4794, Paedagogia 1931, Széptudomány 584, Anthropologia 328, Jogtudomány 1251, Magyar jogtudomány 1570, Politika 2386, Magyar politika 1687, Történelem 5845, Magyar történelem 2917, Magyar országgyűlések 95, Életírások 2649, Földrajz 1076, Magyar földrajz 457, Térképek 927, Utazások 1220, Statisztika 709, Schematismusok 166, Hadtudomány 684, Régészet 1437, Eremtudomány 176, Matematika és csillagászat 1176, Természettudomány 180, Természetan 986, Vegytan 428, Természetrajz 133, Álattan 498, Növénytan 449, Ásvány- és földtan 515, Gazdaságtan 3544, Orvostudomány 2501, Nyelvtudomány 2100, Classica-filologia 739, Görög írók 827, Latin írók 894, Új-latin írók 797, Magyar nyelvészet 477, Régi magyar irodalom 658, Magyar irodalom 3176, Germán irodalom 1612, Franczia irodalom 727, Olasz és spanyol irodalom 254, Szláv irodalom 447, Keleti irodalom 1717, Incunabulumok 356, Akadémiák és tudományos társulatok kiadványai 366, Magyar Tud. Akadémia kiadványai 364, Külföldi folyóiratok 197, Hazai ujságok és folyóiratok 374.

A szakkatalogus áll 130 kötetből és 32 czédulatokból. A nagy főkatalogus áll 155 czédulatokból.

A könyvtár gyarapodása a járulék-naplók kimutatása szerint a következő:

Vétel útján 303 mű. Köteles példány (Hellebrant Árpád alkönyvtárnok összeállítására alapján) 329 nyomdától 8227 mű 2325 kötet 6765 füzet, 159 zenemű 4 kötet 216 füzet. Ehhez hozzájárul még 615 hetilap és 61 folyóirat. A könyvtár olvasótermében 1900-ban 5838 olvasó 6582 művet használt. Belépésre az olvasó-terembe 716 belépti-jegy osztatott ki. Házi használatra 1043 kikölcsönző 1534 művet kölcsönzött ki, ide számítva a hatóságok útján vidékre kölcsönzött könyveket is.